

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>**Izmaksas**
Izmaksas

Latvija

Šajā sadaļā sniegta informācija par tiesāšanās izmaksām Latvijā.

Gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – laulības šķiršana

Gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – bērnu aizgādība

Gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – uzturīdzekļi

Gadījuma izpēte – komerciesības – līgumi

Gadījuma izpēte – komerciesības – atbildība

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju honorāriem

1. Tiesu izpildītāji

Maksu par zvērinātu tiesu izpildītāju pakalpojumiem aprēķina saskaņā ar likumā noteiktajām **amata atlīdzības taksēm**. Vienošanās par atlīdzību, kas atšķiras no likumā noteiktās taksēs, ir aizliegta.

2. Advokāti

Latvijā **zvērīnāti advokāti**, izņemot gadījumus, kad tiek sniegta valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība, par pakalpojumiem nesajem normatīvajos aktos fiksētu honorāru, taču par atlīdzības apmēru zvērīnāts advokāts vienojas ar klientu.

Saskaņā ar **Latvijas Republikas Advokatūras likuma** 57. pantu par uzņemšanos vest lietu un attiecīgās atlīdzības apmēru zvērīnāti advokāti rakstveidā vienojas ar klientu.

Ja nav noslēgta rakstveida vienošanās, strīdu gadījumā advokātam maksājamo honorāru divkārsā apmērā, kā arī citus atlīdzināmos izdevumus var noteikt normatīvajos aktos par valsts nodrošināto juridisko palīdzību noteiktajos apmēros.

Saskaņā ar **Latvijas Republikas Advokatūras likuma** 12. pantu likumā noteiktajos gadījumos valsts apmaksā advokātu sniegto juridisko palīdzību un ar tās sniegšanu saistītos izdevumus. Tātad spēkā esošajos normatīvajos aktos, kas regulē jautājumu par valsts nodrošināto juridisko palīdzību (

Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums un **Kriminālprocesa likums**), noteiktajos gadījumos (civillietās, administratīvajās lietās un krimināllietās) samaksas apmēru par sniegto juridisko palīdzību sedz valsts.

Samaksas apmēru un atlīdzināmos izdevumus juridiskās palīdzības sniedzējiem valsts atlīdzina saskaņā ar

Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību"

. Noteikumos ir paredzētas fiksētas likmes (noteiktas summas vai stundas likmes), ko valsts noteiktajā kārtībā maksā juridiskās palīdzības sniedzējiem.

Skatīt arī atbildes uz turpmākajiem jautājumiem.

Fiksētās izmaksas

Fiksētās izmaksas civilajā tiesvedībā

Fiksētās izmaksas procesa dalībniekiem civilajā tiesvedībā

Procesa dalībnieku fiksētās izmaksas ir valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Kurā civilās tiesvedības stadijā jāsedz fiksētās izmaksas

Katram pieteikumam pievieno dokumentus, kas apliecina, ka likumā noteiktajā kārtībā ir samaksātas valsts nodevas un citi tiesas izdevumi.

Nodeva par darbības veikšanu tiesu iestādē (valsts nodeva) iemaksājama kontā Valsts kasē ar šādiem rekvizītiem:

saņēmēja nosaukums: Valsts kase

saņēmēja reģistrācijas numurs: 90000050138

saņēmēja konta numurs: LV55TREL1060190911200

saņēmēja banka: Valsts kase

bankas identifikācijas kods kods: TREL22

iemaksas mērķis: šeit ierakstāmi dati lietas identificēšanai.

Ar lietas izskatīšanu saistītās summas iemaksā līdz lietas izskatīšanai.

Summas, kas izmaksājamas lieciniekiem un ekspertiem (par apskati vai liecinieku nopratināšanu uz vietas), kā arī summas par tiesas pavēstu nodošanu, sludinājuma ievietošanu laikrakstā un prasības nodrošināšanu līdz lietas izskatīšanai iemaksā puse, kas izteikusi attiecīgo lūgumu.

Puse, kas izteikusi attiecīgo lūgumu, līdz lietas izskatīšanai iemaksā:

summas, kas jāizmaksā lieciniekiem un ekspertiem;

izdevumus, kas saistīti ar liecinieku nopratināšanu vai apskates izdarīšanu uz vietas;

ar tiesas pavēstu nodošanu un sagatavošanu saistītās summas;

ar atbildētāja meklēšanu saistītos izdevumus;

ar sludinājuma ievietošanu laikrakstā saistītās summas;

ar prasības nodrošināšanu saistītās summas.

Ar lietas izskatīšanu rajona (pilsētas) tiesā vai apgabaltiesā saistītās summas maksā, pārskaitot uz Tiesu administrācijas kontu ar šādiem rekvizītiem:

saņēmēja nosaukums: Tiesu administrācija

saņēmēja konta numurs: LV51TREL2190458019000

saņēmēja reģistrācijas numurs: 90001672316

saņēmēja banka: Valsts kase

bankas identifikācijas kods kods: TREL22

cita informācija, kas jānorāda maksājuma uzdevumā: **21499** (klasifikācijas kods, kas norāda konkrētu maksājumu kategoriju) un cita informācija, kas nepieciešama, lai identificētu lietu, piemēram, lietas numurs, atbildētāja vārds un uzvārds, ja atbildētājs ir fiziska persona, vai juridiskas personas nosaukums..

Fiksētās izmaksas kriminālajā tiesvedībā

Fiksētās izmaksas procesa dalībniekiem kriminālajā tiesvedībā

Latvijā kriminālajā tiesvedībā izmaksas nav paredzētas. **Kriminālprocesa likums** neparedz ar kriminālo tiesvedību saistītas izmaksas. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma Pārejas noteikumu 8. punktu krimināllietās, kurās līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai ir pieteiktas civilprasības, tās turpmāk ir uzskatāmas par kaitējuma kompensācijas pieteikumiem. Ja šajās lietās civilprasītājs vienlaicīgi nav arī cietušais vai civilatbildētājs vienlaicīgi nav arī apsūdzētais, civilprasība izskatāma **Civilprocesa likumā** noteiktajā kārtībā. Par to procesa virzītājs vienā mēnesī pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paziņo šīm personām.

Kurā kriminālās tiesvedības stadijā jāsedz fikstās izmaksas

Skatīt atbildi uz jautājumu par fikstajām izmaksām procesa dalībniekiem kriminālajā tiesvedībā.

Fiksētās izmaksas konstitucionālajā tiesvedībā

Lietas dalībnieku fikstās izmaksas konstitucionālajā tiesvedībā

Nevienā konstitucionālās tiesvedības stadijā izmaksas nav paredzētas.

Kurā konstitucionālās tiesvedības stadijā jāsedz fikstās izmaksas

Nevienā konstitucionālās tiesvedības stadijā izmaksas nav paredzētas.

Iepriekšēja informācija, ko sniedz juridiskie pārstāvji

Pušu tiesības un pienākumi

Saskaņā ar **Latvijas Zvērinātu advokātu Ētikas kodeksa** 2.2. punktu advokātam profesionāli un atklāti jāizklāsta klientam savs viedoklis lietā un jāsniedz attiecīga juridiskā palīdzība. Turklāt Kodeksa 3.1. punkts nosaka, ka advokāts nevar uzņemties klienta aizstāvību, ja viņš nav kompetents vai nevar pienācīgi veikt profesionālo pienākumu. Tāpēc, pirms zvērināts advokāts piekrīt iesaistīties lietā, viņam jāiepazīstas ar konkrētās lietas apstākļiem un jāsniedz atzinums. Arī **Latvijas Republikas Advokatūras likumā** ir noteikti zvērinātu advokātu pienākumi kā, piemēram, zvērinātam advokātam ir jāizmanto visi likumā paredzētie līdzekļi un metodes, aizstāvot un pārstāvot juridisko palīdzību lūgušās personas tiesības un likumīgās intereses u.c.

Pamats izmaksu noteikšanai

Kur atrast informāciju par pamatu izmaksu noteikšanai Latvijā?

Informācija par pamatu izmaksu noteikšanai ir atrodama likumos un Ministru kabineta noteikumos.

Kādās valodās ir pieejama informācija par pamatu izmaksu noteikšanai Latvijā?

Informācija par pamatu to izmaksu noteikšanai, kas jāsedz, iesniedzot prasību tiesā (nenorādot konkrētas summas), visās ES oficiālajās valodās ir atrodama **Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komercietās** tīmekļa vietnē (sadaļā "Lietu iesniegšana tiesā").

Kur atrast informāciju par starpniecību?

Informācija par starpniecību atrodama tīmekļa vietnē **Mediācija.lv**.

Kur atrast papildu informāciju par izmaksām?

Pieejamā tīmekļa vietne, kurā ietverta informācija par izmaksām

Informācija par izmaksām ir pieejama **Latvijas Tiesu portālā**.

Šī ir **Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas** oficiālā tīmekļa vietne. Šeit atrodama informācija par juridisko palīdzību, zvērinātiem tiesu izpildītājiem, zvērinātiem notāriem, tiesām, kā arī dažādas citas ziņas.

Kur atrast informāciju par dažādu procedūru vidējo ilgumu?

Informācija par tiesvedības ilgumu ir atrodama tiesu darba statistikas pārskatos, kas pieejami **Tiesu informācijas sistēmas** tīmekļa vietnē.

Kur atrast informāciju par noteikta veida tiesāšanās vidējām kopējām izmaksām?

Dati par noteikta veida tiesāšanās vidējām kopējām izmaksām nav pieejami.

Pievienotās vērtības nodoklis

Kur iegūt informāciju par šo nodokli?

Valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus neapliek ar PVN.

Kādas ir piemērojamās likmes?

Valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus neapliek ar PVN.

Juridiskā palīdzība

Civilās tiesvedības jomā piemērojamais ienākumu sliekšnis

Saskaņā ar **Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumu** valsts nodrošināto **juridisko palīdzību** piešķir **personām**, kas:

ir ieguvušas maznodrošinātas vai trūcīgas personas statusu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, kādā fiziskā persona atzīstama par maznodrošinātu vai trūcīgu;

pēkšņi ir nonākušas tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas tām liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību (stihisku nelaimju, nepārvaramas varas vai citu no personas neatkarīgu apstākļu dēļ);

atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā.

Gadījumos, kad, ievērojot to īpašo situāciju vai īpašuma stāvokli un ienākumu līmeni, personas nav spējīgas nodrošināt savu tiesību aizsardzību, valsts nodrošināto **juridisko palīdzību** piešķir arī **personām**:

kurām atbilstoši Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām ir tiesības uz Latvijas Republikas nodrošināto juridisko palīdzību;

kuru pastāvīgā dzīvesvieta vai domicils ir kāda no Eiropas Savienības dalībvalstīm - pārrobežu strīdos.

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība tiek sniegta arī **administratīvajās lietās** (apelācijas procedūrās patvēruma piešķiršanas procesa ietvaros un lēmuma par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmuma par apstrīdēto lēmumu par piespiedu izraidīšanu pārsūdzēšanas ietvaros).

Juridiskās palīdzības pieprasījumus izskata **Tiesu administrācija**, kas pieņem lēmumus par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt un paziņo tos pieprasījumu iesniedzējiem.

Apsūdzētajiem piemērojamais ienākumu sliekšnis kriminālās tiesvedības jomā

Saskaņā ar **Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma** 17. līdz 19. pantu personas, kam saskaņā ar likumu ir tiesības uz aizstāvību krimināllietās, var pieprasīt juridisko palīdzību līdz galīgā tiesas nolēmuma spēkā stāšanās brīdim. Krimināllietās valsts nodrošina procesuālo dokumentu sastādīšanu kriminālprocesā un aizstāvību vai pārstāvību kriminālprocesā. Valsts nodrošinātu advokātu par personas aizstāvi kriminālprocesā uzaicina Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā. Kārtība, kādā tiek iesniegts un izskatīts šajā likumā noteiktais iesniegums par juridisko palīdzību un pieņemts lēmums par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, neattiecas uz aizstāvības nodrošināšanu kriminālprocesā.

Saskaņā ar **Kriminālprocesa likuma** 20. pantu katrai personai, par kuru izteikts pieņēmums vai apgalvojums, ka tā izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, ir tiesības uz aizstāvību, tas ir, tiesības zināt, kāda nodarījuma izdarīšanā to tur aizdomās vai apsūdz, un izvēlēties savu aizstāvības pozīciju. Tiesības uz aizstāvību persona var īstenot pati vai uzaicinot par aizstāvi pēc savas izvēles personu, kura saskaņā ar šo likumu var būt aizstāvis. Likumā noteiktajos

gadījumos aizstāvja piedalīšanās ir obligāta. Ja persona sava mantiskā stāvokļa dēļ nevar uzaicināt aizstāvi, valsts nodrošina tai aizstāvību un lemj par aizstāvja darba samaksu no valsts līdzekļiem, pilnīgi vai daļēji atbrīvojot personu no tās.

Saskaņā ar [Kriminālprocesa likuma](#) 80. pantu (plānotās procesuālās darbības) vienošanos ar advokātu par aizstāvību slēdz pats apsūdzētais vai cita persona, kas rīkojas apsūdzētā vārdā. Procesa virzītāji neslēdz vienošanos par aizstāvību un nevar uzaicināt konkrētu advokātu, bet sniedz apsūdzētajam vajadzīgo informāciju un dod iespēju sazināties ar advokātu. Ja apsūdzētais nav noslēdzis vienošanos, bet aizstāvja piedalīšanās ir obligāta, kā arī gadījumos, kad apsūdzētais vēlas aizstāvja piedalīšanos, procesa virzītājs lūdz zvērinātu advokātu vecāko nodrošināt aizstāvja piedalīšanos kriminālprocesā. Advokātu vecākais ne vēlāk kā triju darbadienu laikā pēc procesa virzītāja pieprasījuma saņemšanas paziņo procesa virzītājam par konkrētā advokāta piedalīšanos kriminālprocesā.

Saskaņā ar [Kriminālprocesa likuma](#) 81. pantu (atsevišķās procesuālās darbības) gadījumos, kad nav noslēgta vienošanās par aizstāvību vai aizstāvis, ar kuru noslēgta vienošanās, nevar ierasties, lai veiktu procesuālās darbības, procesa virzītājs uzaicina advokātu nodrošināt aizstāvību atsevišķās procesuālās darbībās (izmeklēšanas darbībās, kurās iesaistīts aizturētais) atbilstoši attiecīgās tiesas darbības teritorijas advokātu vecākā sastādītajam advokātu dežūru grafikam.

Turklāt saskaņā ar [Kriminālprocesa likuma](#) 84. panta 2. punktu gadījumos, kad nav noslēgta vienošanās par aizstāvību, advokāta, kas sniedz valsts nodrošināto juridisko palīdzību, samaksas apmēru un ar valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu saistītos atlīdzināmos izdevumus, to apmēru un izmaksas kārtību nosaka Ministru kabinets (sk.

[Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumu Nr. 1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību"](#)

).

Cietušajiem piemērojama ienākumu sliekšņa kriminālās tiesvedības jomā

Kriminālprocesā valsts nodrošināto juridisko palīdzību (proti, advokātu) cietušā pārstāvībai ieeļ [Kriminālprocesa likumā](#) noteiktajā kārtībā un paredzētajos gadījumos.

Turklāt saskaņā ar [Kriminālprocesa likuma](#) 104. panta piekto daļu kriminālprocesa virzītājs var pieņemt lēmumu par advokāta kā nepilngadīgā pārstāvja uzaicināšanu šādos gadījumos:

ja ir apgrūtināta vai citādi nav nodrošināta nepilngadīgā tiesību un interešu aizsardzība,

ja motivētu lūgumu iesiedz nepilngadīgā ģimenes pārstāvis (māte, tēvs vai aizbildnis, viens no vecvecākiem, pilngadīgs brālis vai pilngadīga māsa), ar kuru nepilngadīgais dzīvo kopā un kurš par viņu rūpējas, kā arī bērnu tiesību aizsardzības institūcijas pārstāvis vai tādas nevalstiskās organizācijas pārstāvis, kas gādā par bērnu tiesību aizsardzību.

Izņēmuma gadījumā, ja citādi nav iespējams nodrošināt personas tiesību un interešu aizsardzību kriminālprocesā, procesa virzītājs var pieņemt lēmumu par advokāta uzaicināšanu pilngadīgas maznodrošinātas vai trūcīgas cietušās personas pārstāvībai. Šādos gadījumos advokāta atlīdzības apmēru un izmaksas kārtību nosaka Ministru kabinets (sk.

[Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumu Nr. 1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību"](#)

).

Šādos gadījumos valsts piešķir juridisko palīdzību personām, kas atzītas par cietušajiem (ar procesuālo dokumentu sagatavošanu saistītu palīdzību un pārstāvību pirmstiesas procesā un tiesā).

Citi nosacījumi par juridiskās palīdzības piešķiršanu cietušajiem

Sk. iepriekš minēto informāciju par cietušajiem piemērojamo ienākumu sliekšni kriminālās tiesvedības jomā.

Citi nosacījumi par juridiskās palīdzības piešķiršanu apsūdzētajiem

Sk. iepriekš minēto informāciju par apsūdzētajiem piemērojamo ienākumu sliekšni kriminālās tiesvedības jomā.

Atbrīvojums no tiesvedības maksas

No tiesas izdevumu samaksas valstij ir atbrīvotas šādas personas:

prasītāji — prasībās par darba samaksas piedziņu un citiem darbinieku prasījumiem, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām vai ir ar tām saistīti;

prasītāji — prasībās, kas izriet no vienošanās par darba veikšanu, ja prasītājs ir persona, kas izcieš sodu ieslodzījuma vietā;

prasītāji — prasībās, kas izriet no personiskiem aizskārumiem, kuru dēļ radies sakropļojums vai cits veselības bojājums, vai iestājusies nāve;

prasītāji — prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam vai vecākam, kā arī prasībās par paternitātes noteikšanu, ja prasība celta vienlaikus ar prasību par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam;

pieteikuma iesniedzēji — par ārvalsts nolēmuma par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam vai vecākam atzīšanu vai atzīšanu un izpildīšanu;

prasītāji — prasībās par noziedzīgu nodarījumu dēļ radušos materiālo zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu;

prokurori, valsts vai pašvaldību iestādes un personas, kam ar likumu piešķirtas tiesības aizstāvēt tiesā citu personu tiesības un ar likumu aizsargātās intereses;

pieteikuma iesniedzēji — lietās par personas atzīšanu par rīcībnespējīgu un aizgādības nodibināšanu;

pieteikuma iesniedzēji — lietās par aizgādības nodibināšanu personai tās izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai narkotiku pārmērīgas lietošanas dēļ;

atbildētāji — lietās par tiesas piespiesto uzturlīdzekļu samazināšanu bērnam vai vecākam un to maksājumu samazināšanu, kurus tiesa piespriedusi

prasībās, kas izriet no personiskiem aizskārumiem, kuru rezultātā radies sakropļojums vai cits veselības bojājums vai iestājusies personas nāve;

pieteikuma iesniedzēji — lietās par bērnu prettiesisku pārvietošanu pāri robežai vai aizturēšanu,

administratori — prasībās, kas celtas to personu labā, kurām pasludināts juridiskās personas maksātspējas process un fiziskās personas maksātspējas process, kā arī iesniedzot juridiskās personas maksātspējas procesa pieteikumu [Maksātspējas likuma 51.panta](#) trešajā daļā noteiktajā gadījumā;

piedzinēji — izpildu lietās par maksājumu piedziņu valsts ieņēmumos;

piedzinēji — izpildu lietās, kad piedziņa izdarāma atbilstoši vienotajam instrumentam, kas atļauj izpildi pieprasījuma saņemējā dalībvalstī;

nodokļu (nodevu) administrācija — pieteikumus juridiskās personas maksātspējas procesa lietās;

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde — lietās par Latvijas pilsonības atņemšanu;

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra — lietās par finanšu līdzekļu atgūšanu valsts budžetā daļā par sociālās apdrošināšanas pakalpojumu vai valsts sociālo pabalstu pārmaksu no sociālās apdrošināšanas pakalpojumu vai valsts sociālo pabalstu izmaksu sakarā ar ceļu satiksmes negadījumiem.

Puses var **atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas** valstij arī citos likumā paredzētajos gadījumos. Tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ieņēmumos, kā arī atliek valstij maksājamo tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos.

Kad zaudētājam pusei jāsedz uzvarētājas puses izdevumi?

Puse, kuras labā tiesa ir pieņēmusi spriedumu, var piedzīt no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā sadaļā minētos izdevumus prasītājam atlīdzina proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Atbildētājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta. Neatlīdzina valsts nodevas par blakus sūdzību par tiesas lēmumu, par pieteikumu, kas iesniegts, lai atjaunotu tiesvedību un lietu izskatītu no jauna (ja spriedums lietā pieņemts aizmuguriski).

Papildus tam no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji normatīvajos aktos noteiktajā apmērā piespriež ar lietas vešanu saistītos izdevumus (izdevumi par advokāta palīdzību, izdevumi sakarā ar ierašanos uz tiesas sēdēm, ar pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi). Ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

Eksperu honorāri

Eksperta izmaksas līdz lietas izskatīšanai sedz puse, kas lūgusi uzaicināt ekspertu. Šīs izmaksas nav jāmaksā pusēm, kas ir atbrīvotas no tiesas izdevumu segšanas. Šādos gadījumos ekspertu honorārus maksā Tiesu administrācija (izņemot ekspertus, kas strādā valsts tiesu ekspertīžu iestādē).

Tulkojumu un tulku honorāri

Tiesa nodrošina, lai lietas dalībniekiem, izņemot juridisko personu pārstāvjus, kuri nepārvalda tiesvedības valodu, būtu iespēja iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties procesuālajās darbībās, izmantojot tulku palīdzību.

Saistītie materiāli

Latvijas ziņojums par izmaksu pārredzamības izpēti [PDF](#) (742 Kb) [en](#)

Lapa atjaunināta: 01/01/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

1. gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – laulības šķiršana - Latvija

Šajā pētījumā par konkrētiem ģimenes tiesību jautājumiem (laulības šķiršana) dalībvalstis tika lūgtas informēt laulības šķiršanas pieteikuma sniedzēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Pāris stājas laulībā. Pēc kāda laika viņi sāk dzīvot atsevišķi un vienojas par laulības šķiršanu.

Lieta B. Starpvalstu situācija. Divi vienas un tās pašas dalībvalsts (dalībvalsts A) valsts piederīgie stājas laulībā. Laulība ir noslēgta dalībvalstī A. Pēc kāzām pāris dodas dzīvot un strādāt uz citu dalībvalsti (dalībvalsts B), kura kļūst par viņu pastāvīgo dzīvesvietu. Īsi pēc tam pāris izšķiras un sieva atgriežas dalībvalstī A, bet vīrs paliek dalībvalstī B. Pāris vienojas par laulības šķiršanu. Pēc atgriešanās dalībvalstī A sieva nekavējoties iesniedz laulības šķiršanas pieteikumu dalībvalsts B tiesā.

Izmaksas Latvijā

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Tiesa | | | Apelācija | | |
|-----------------|---|---|--|---|---|--|
| | Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā | Kancelejas nodeva | Citas izmaksas | Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā | Kancelejas nodeva | Citas izmaksas |
| A gadījums | EUR 142.29 | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi | EUR 142.29 | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi |
| B gadījums | EUR 142.29 | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi | EUR 142.29 | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi |

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

| Gadījumu izpēte | Advokāts | | Eksperts | |
|-----------------|---|--|--|--|
| | Vai pārstāvība ir obligāta? | Vidējās izmaksas | Vai jāizmanto obligāti? | Izmaksas |
| A gadījums | Nē Fiziskas personas tiesā var pārstāvēt sevi pašas vai ar pilnvarota pārstāvja starpniecību | Personas sadarbojas ar zvērinātu advokātu uz noslēgtās vienošanās pamata. Vēršam uzmanību, ka civilprocesā izdevumus sakarā ar advokāta sniegto juridisko palīdzību iespējams atgūt no zaudētāja puses ne vairāk kā piecu procentu apmērā no prasījuma apmierinātās daļas, bet nemantiskās prasībās — advokātu honorāra parastās likmes apmērā. | Nē Ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai būtisku faktu noskaidrošanai ir vajadzīgas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem |
| B gadījums | Nē Fiziskas personas tiesā var pārstāvēt sevi pašas vai ar pilnvarota pārstāvja starpniecību | Personas sadarbojas ar zvērinātu advokātu uz noslēgtās vienošanās pamata. Vēršam uzmanību, ka civilprocesā izdevumus sakarā ar advokāta sniegto juridisko | Nē Ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai būtisku faktu noskaidrošanai | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem |

| | | |
|--|---|--|
| | palīdzību iespējams atgūt no zaudētāja puses ne vairāk kā piecu procentu apmērā no prasījuma apmierinātās daļas, bet nemantiskās prasībās — advokātu honorāra parastās likmes apmērā. | ir vajadzīgas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē |
|--|---|--|

| Gadījumu izpēte | Tiesu izpildītājs | | |
|-----------------|-----------------------------|---|---------------------------------------|
| | Vai pārstāvība ir obligāta? | Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas | Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas |
| A gadījums | Nē | Nepiemēro | Nepiemēro |
| B gadījums | Nē | Nepiemēro | Nepiemēro |

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

| Gadījumu izpēte | Kompensācija lieciniekiem | | Ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas | |
|-----------------|--|---|---|---|
| | Vai lieciniekiem maksā kompensāciju? | Izmaksas | Vai tā pastāv un kad un kā to piemēro? | Izmaksas |
| A gadījums | Jā Ja neviena no pusēm nav atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tās vienojas par lieciniekiem maksājamo summu, ievērojot aprēķina procedūru un pieskaitot noteiktu summu administrācijas izdevumiem. Izņēmums ir likumā noteiktie gadījumi, kad tiesai ir pienākums vākt un iegūt pierādījumus. | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem kompensē: 1) ceļa izdevumus; 2) naktsmītnes izmaksas; 3) vidējo izpeļņu | Ja personai ir pamats uzskatīt, ka vajadzīgo pierādījumu iesniegšana tās vārdā vēlāk varētu būt neiespējama vai apgrūtināta, tā var lūgt šos pierādījumus nodrošināt | EUR 28,46 (ja pieteikums iesniegts līdz lietas ierosināšanai tiesā) |
| B gadījums | Jā Ja neviena no pusēm nav atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tās vienojas par lieciniekiem maksājamo summu, ievērojot aprēķina procedūru un pieskaitot noteiktu summu administrācijas izdevumiem. Izņēmums ir likumā noteiktie gadījumi, kad tiesai ir pienākums vākt un iegūt pierādījumus. | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem kompensē: 1) ceļa izdevumus; 2) naktsmītnes izmaksas; 3) vidējo izpeļņu | Ja personai ir pamats uzskatīt, ka vajadzīgo pierādījumu iesniegšana tās vārdā vēlāk varētu būt neiespējama vai apgrūtināta, tā var lūgt šos pierādījumus nodrošināt. | EUR 28,46 (ja pieteikums iesniegts līdz lietas ierosināšanai tiesā) |

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atlīdzināšana

| Gadījumu izpēte | Atlīdzināšana | |
|-----------------|---|---|
| | Ja neatlīdzina pilnīgi, cik procentu parasti atlīdzina? | Kādas izmaksas neatlīdzina? |
| A gadījums | Pieņemot spriedumu laulības šķiršanas lietā, tiesa nosaka, kā sadalāmi tiesas izdevumi pušu starpā, ņemot vērā pušu mantisko stāvokli | Ja prasītājs atsauc prasību, viņam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja tiesas izdevumus. Šādā gadījumā atbildētājs neatlīdzina prasītāja tiesas izdevumus. Tomēr gadījumos, kad prasītājs atsauc prasību, jo pēc prasības iesniegšanas atbildētājs to ir labprātīgi apmierinājis, prasītāja samaksātos izdevumus pēc viņa pieprasījuma piedzen tiesas ceļā. |
| B gadījums | Pieņemot spriedumu laulības šķiršanas lietā, tiesa nosaka, kā sadalāmi tiesas izdevumi pušu starpā, ņemot vērā pušu mantisko stāvokli | Ja prasītājs atsauc prasību, viņam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja tiesas izdevumus. Šādā gadījumā atbildētājs neatlīdzina prasītāja tiesas izdevumus. Tomēr gadījumos, kad prasītājs atsauc prasību, jo pēc prasības iesniegšanas atbildētājs to ir labprātīgi apmierinājis, prasītāja samaksātos izdevumus pēc viņa pieprasījuma piedzen tiesas ceļā. |

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Rakstiskā tulkošana | | Mutiskā tulkošana | | Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežu strīdiem? | |
|-----------------|---|-----------------------------------|---|----------------------------|---|---------------------|
| | Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama? | Aptuvenās izmaksas? | Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama? | Aptuvenās izmaksas? | Apraksts | Aptuvenās izmaksas? |
| A gadījums | | Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, | Tiesvedība notiek valsts valodā. | Tulkošanu nodrošina tiesa. | Lietas dalībnieki iesniedz dokumentus | Nav nosakāmas |

| | | | | | | |
|-------------------|---|---|--|--|--|---------------|
| | Tiesas sēdes protokols un tiesas nolēmumi rakstāmi valsts valodā. | Jāsedz tulkošanas faktiskās izmaksas. | Tiesa nodrošina to lietas dalībnieku (izņemot juridisko personu pārstāvjus) tiesības, kas nepārvalda tiesvedības valodu. Tas nozīmē, ka tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties tiesas sēdēs, izmantojot tulka pakalpojumus. Tiesa pēc attiecīga lūguma var nolemt izskaidrot spriedumu, nemainot tā būtību, ja spriedums vēl nav izpildīts un nav beidzies termiņš tā izpildei piespiedu kārtā | | svešvalodās, pievienojot likumā noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā | |
| B gadījums | Tiesas sēdes protokols un tiesas nolēmumi rakstāmi valsts valodā. | Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, jāsedz tulkošanas faktiskās izmaksas. | Tiesvedība notiek valsts valodā. Tiesa nodrošina to lietas dalībnieku (izņemot juridisko personu pārstāvjus) tiesības, kas nepārvalda tiesvedības valodu. Tas nozīmē, ka tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties tiesas sēdēs, izmantojot tulka pakalpojumus. Tiesa pēc attiecīga lūguma var nolemt izskaidrot spriedumu, nemainot tā būtību, ja spriedums vēl nav izpildīts un nav beidzies termiņš tā izpildei piespiedu kārtā | Tulkošanu nodrošina tiesa. Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, jāsedz tulkošanas faktiskās izmaksas. | Lietas dalībnieki iesniedz dokumentus svešvalodās, pievienojot likumā noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā | Nav nosakāmas |

Lapa atjaunināta: 01/01/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

2. gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – bērnu aizgādība - Latvija

Šajā pētījumā par konkrētiem ģimenes tiesību jautājumiem (bērnu aizgādība) dalībvalstis tika lūgtas informēt pieteikuma sniedzēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Divas personas neprecējušās dzīvo kopā vairākus gadus. Viņu kopīgā bērnam, kad viņi nolemj šķīties, ir trīs gadi.

Tiesa piešķir mātei aizgādības tiesības, bet tēvam tiesības tikties ar bērnu. Māte iesniedz tiesā prasību ierobežot tēva saskarsmes tiesības.

Lieta B. Starptautu situācija (Jūs esat advokāts dalībvalstī A). Divas personas neprecējušās dzīvo kopā dalībvalstī B vairākus gadus. Viņiem ir kopīgs bērns, bet pāris izšķiras tūlīt pēc bērna piedzimšanas. Dalībvalsts B tiesa piešķir mātei aizgādības tiesības, bet tēvam tiesības tikties ar bērnu. Māte un bērns saņem tiesas atļauju un pārceļas dzīvot uz citu dalībvalsti (dalībvalsts A), bet tēvs paliek dalībvalstī B. Pēc pāris gadiem māte iesniedz dalībvalsts A tiesā prasību par izmaiņām tēva saskarsmes tiesībās.

Izmaksas Latvijā

Tiesas un apelācijas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Tiesa | | | Apelācija | | |
|-------------------|---|---|--|---|---|--|
| | Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā | Kancelejas nodeva | Citas izmaksas | Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā | Kancelejas nodevas | Citas izmaksas |
| A gadījums | EUR 71,14 | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi | EUR 71,14 | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi |

| | | | | | | |
|-------------------|-----------|---|--|-----------|---|--|
| B gadījums | EUR 71,14 | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi | EUR 71,14 | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi |
|-------------------|-----------|---|--|-----------|---|--|

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

| Gadījumu izpēte | Advokāts | | Tiesu izpildītājs | | |
|-------------------|---|--|-----------------------------|---|--|
| | Vai pārstāvība ir obligāta? | Vidējās izmaksas | Vai pārstāvība ir obligāta? | Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas | Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas |
| A gadījums | Nē Fiziskas personas tiesā var pārstāvēt sevi pašas vai ar pilnvarota pārstāvja starpniecību | Personas sadarbojas ar zvērinātu advokātu uz noslēgtās vienošanās pamata. Vēršam uzmanību, ka civilprocesā izdevumus sakarā ar advokāta sniegto juridisko palīdzību iespējams atgūt no zaudētāja puses ne vairāk kā piecu procentu apmērā no prasījuma apmierinātās daļas, bet nemantiskās prasībās — advokātu honorāra parastās likmes apmērā. | Nē | Nepiemēro | Izmaksas, kas saistītas ar zvērināta tiesu izpildītāja pakalpojumu izmantošanu rodas tikai gadījumā, ja kāda no pusēm tiesas spriedumā noteikto saskarsmes kārtību neievēro un viena no pusēm ir spiesta iniciēt tiesas nolēmuma izpildi piespiedu kārtā. 1) valsts nodeva par izpildu raksta iesniegšanu piespiedu izpildei – EUR 2.85 (sedz piedzinējs) 2) zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzība – EUR 133,32 (sedz parādnieks) 3) citi ar sprieduma izpildi saistītie izdevumi (sedz parādnieks) |
| B gadījums | Nē Fiziskas personas tiesā var pārstāvēt sevi pašas vai ar pilnvarota pārstāvja starpniecību | Personas sadarbojas ar zvērinātu advokātu uz noslēgtās vienošanās pamata. Vēršam uzmanību, ka civilprocesā izdevumus sakarā ar advokāta sniegto juridisko palīdzību iespējams atgūt no zaudētāja puses ne vairāk kā piecu procentu apmērā no prasījuma apmierinātās daļas, bet nemantiskās prasībās — advokātu honorāra parastās likmes apmērā. | Nē | Nepiemēro | Ja spriedums nav izpildīts labprātīgi. 1) valsts nodeva par izpildu raksta iesniegšanu piespiedu izpildei – EUR 2.85 (sedz piedzinējs) 2) zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzība – EUR 133,32 (sedz parādnieks) 3) citi ar sprieduma izpildi saistītie izdevumi (sedz parādnieks) |

| Gadījumu izpēte | Eksperts | |
|-------------------|--|--|
| | Vai jāizmanto obligāti? | Izmaksas |
| A gadījums | Ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai būtisku faktu noskaidrošanai ir vajadzīgas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem |
| B gadījums | Ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai būtisku faktu noskaidrošanai ir vajadzīgas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem |

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

| Gadījumu izpēte | Kompensācija lieciniekiem | | Ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas | |
|-------------------|--------------------------------------|--|--|----------|
| | Vai lieciniekiem maksā kompensāciju? | Izmaksas | Vai tā pastāv un kad un kā to piemēro? | Izmaksas |
| A gadījums | Jā | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem kompensē: | Ja personai ir pamats uzskatīt, ka vajadzīgo pierādījumu | |

| | | | | |
|-------------------|--|--|---|---|
| | Ja neviena no pusēm nav atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tās vienojas par lieciniekiem maksājamo summu, ievērojot aprēķina procedūru un pieskaitot noteiktu summu administrācijas izdevumiem. Izņēmums ir likumā noteiktie gadījumi, kad tiesai ir pienākums vākt un iegūt pierādījumus. | 1) ceļa izdevumus; 2) naktsmītnes izmaksas; 3) vidējo izpeļņu | Iesniegšana tās vārdā vēlāk varētu būt neiespējama vai apgrūtināta, tā var lūgt šos pierādījumus nodrošināt. | EUR 28,46 (ja pieteikums iesniegts līdz lietas ierosināšanai tiesā) |
| B gadījums | Jā Ja neviena no pusēm nav atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tās vienojas par lieciniekiem maksājamo summu, ievērojot aprēķina procedūru un pieskaitot noteiktu summu administrācijas izdevumiem. Izņēmums ir likumā noteiktie gadījumi, kad tiesai ir pienākums vākt un iegūt pierādījumus. | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem kompensē: 1) ceļa izdevumus; 2) naktsmītnes izmaksas; 3) vidējo izpeļņu | Ja personai ir pamats uzskatīt, ka vajadzīgo pierādījumu iesniegšana tās vārdā vēlāk varētu būt neiespējama vai apgrūtināta, tā var lūgt šos pierādījumus nodrošināt. | EUR 28,46 (ja pieteikums iesniegts līdz lietas ierosināšanai tiesā) |

Atlīdzināšanas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Atlīdzināšana | | |
|-------------------|---|--|--|
| | Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu? | Ja neatlīdzina pilnīgi, cik procentu parasti atlīdzina? | Kādas izmaksas neatlīdzina? |
| A gadījums | Jā Puse, kuras labā tiesa ir pieņēmusi spriedumu, var piedzīt no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus | Ja prasība apmierināta daļēji, prasītājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Atbildētājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta | Ja prasītājs atsauc prasību, viņam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja tiesas izdevumus. Šādā gadījumā atbildētājs neatlīdzina prasītāja tiesas izdevumus. Tomēr gadījumos, kad prasītājs atsauc prasību, jo pēc prasības iesniegšanas atbildētājs to ir labprātīgi apmierinājis, prasītāja samaksātos izdevumus pēc viņa pieprasījuma piedzen tiesas ceļā |
| B gadījums | Jā Puse, kuras labā tiesa ir pieņēmusi spriedumu, var piedzīt no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus | Ja prasība apmierināta daļēji, prasītājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Atbildētājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta | Ja prasītājs atsauc prasību, viņam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja tiesas izdevumus. Šādā gadījumā atbildētājs neatlīdzina prasītāja tiesas izdevumus. Tomēr gadījumos, kad prasītājs atsauc prasību, jo pēc prasības iesniegšanas atbildētājs to ir labprātīgi apmierinājis, prasītāja samaksātos izdevumus pēc viņa pieprasījuma piedzen tiesas ceļā |

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Rakstiskā tulkošana | | Mutiskā tulkošana | | Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežu strīdiem? | |
|-------------------|---|---|---|----------------------------|--|---------------------|
| | Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama? | Aptuvenās izmaksas? | Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama? | Aptuvenās izmaksas? | Apraksts | Aptuvenās izmaksas? |
| A gadījums | Tiesas sēdes protokols un tiesas nolēmumi rakstāmi valsts valodā. | Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, jāsedz tulkošanas faktiskās izmaksas. | Tiesvedība notiek valsts valodā. Tiesa nodrošina to lietas dalībnieku (izņemot juridisko personu pārstāvjus) tiesības, kas nepārvalda tiesvedības valodu. Tas nozīmē, ka tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un | Tulkošanu nodrošina tiesa. | Lietas dalībnieki iesniedz dokumentus svešvalodās, pievienojot likumā noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā | Nav nosakāmas |

| | | | | | | |
|-------------------|---|---|--|----------------------------|--|---------------|
| | | | <p> piedalīties tiesas sēdēs, izmantojot tulka pakalpojumus.</p> <p> Tiesa pēc attiecīga lūguma var nolemt izskaidrot spriedumu, nemainot tā būtību, ja spriedums vēl nav izpildīts un nav beidzies termiņš tā izpildei piespiedu kārtā</p> | | | |
| B gadījums | Tiesas sēdes protokols un tiesas nolēmumi rakstāmi valsts valodā. | Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, jāsedz tulkošanas faktiskās izmaksas. | <p> Tiesvedība notiek valsts valodā.</p> <p> Tiesa nodrošina to lietas dalībnieku (izņemot juridisko personu pārstāvjus) tiesības, kas nepārvalda tiesvedības valodu. Tas nozīmē, ka tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties tiesas sēdēs, izmantojot tulka pakalpojumus.</p> <p> Tiesa pēc attiecīga lūguma var nolemt izskaidrot spriedumu, nemainot tā būtību, ja spriedums vēl nav izpildīts un nav beidzies termiņš tā izpildei piespiedu kārtā</p> | Tulkošanu nodrošina tiesa. | Lietas dalībnieki iesniedz dokumentus svešvalodās, pievienojot likumā noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā | Nav nosakāmas |

Lapa atjaunināta: 01/01/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

3. gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – uzturlīdzekļi - Latvija

Šajā pētījumā par konkrētiem ģimenes tiesību jautājumiem (uzturlīdzekļi) dalībvalstīs tika lūgtas informēt pieteikuma sniedzēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Divas personas neprecējušās dzīvo kopā vairākus gadus. Viņu kopīgāam bērnam, kad viņi nolemj šķirties, ir trīs gadi. Tiesa piešķir bērna aizgādības tiesības mātei. Pušu starpā pastāv strīds par uzturlīdzekļu apjomu, kas tēvam jāmaksā mātei bērna izglītības nodrošināšanai, kas tā arī paliek neatrisināts. Lai atrisinātu šo jautājumu, māte ceļ prasību tiesā.

Lieta B. Starptalstu situācija (Jūs esat advokāts dalībvalstī A). Divas personas neprecējušās dzīvo kopā dalībvalstī B vairākus gadus. Viņiem ir kopīgs trīs gadus vecs bērns. Pāris izšķiras. Dalībvalsts B tiesa piešķir bērna aizgādības tiesības mātei. Ar tēva piekrišanu māte un bērns pārvācas uz citu dalībvalsti (dalībvalsts A), kura kļūst par viņu pastāvīgo dzīvesvietu.

Pušu starpā paliek neatrisināts strīds. Tas attiecas uz uzturlīdzekļu apjomu, kas tēvam jāmaksā mātei bērna uztura un izglītības nodrošināšanai. Lai atrisinātu šo jautājumu, māte ceļ prasību dalībvalsts A tiesā.

Izmaksas Latvijā

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Tiesa | | | Apelācija | | |
|-------------------|--|---|--|---|---|--|
| | Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā | Kancelejas nodeva | Citas izmaksas | Nodeva par apelācijas sūdzības iesniegšanu tiesā | Kancelejas nodevas | Citas izmaksas |
| A gadījums | Prasītājs no nodevas samaksas ir atbrīvots. Tiesas izdevumus šādā gadījumā piespiež no atbildētāja valsts ienākumos. Valsts nodevu tiesa piespiež no atbildētāja valsts ienākumos. | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 Prasītājs no nodevas samaksas ir atbrīvots. Tiesas izdevumus šādā gadījumā piespiež no atbildētāja valsts ienākumos. | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi | Par apelācijas sūdzību maksājama valsts nodeva atbilstoši likmei, kuru aprēķina atbilstoši strīda summai pirmās instances tiesā. Prasītājs no nodevas samaksas ir atbrīvots. Tiesas izdevumus šādā gadījumā | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 Prasītājs no nodevas samaksas ir atbrīvots. Tiesas izdevumus šādā gadījumā piespiež no atbildētāja valsts ienākumos. | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi |

| | | | | | | |
|-------------------|---|--|--|--|--|--|
| | proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. | | | piespriež no atbildētāja valsts ienākumos. | | |
| B gadījums | Prasītājs no nodevas samaksas ir atbrīvots. Tiesas izdevumus šādā gadījumā piespriež no atbildētāja valsts ienākumos. Valsts nodevu tiesa piespriež no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 Prasītājs no nodevas samaksas ir atbrīvots. Tiesas izdevumus šādā gadījumā piespriež no atbildētāja valsts ienākumos. | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi | Par apelācijas sūdzību maksājama valsts nodeva atbilstoši likmei, kuru aprēķina atbilstoši strīda summai pirmās instances tiesā. Prasītājs no nodevas samaksas ir atbrīvots. Tiesas izdevumus šādā gadījumā piespriež no atbildētāja valsts ienākumos. | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 Prasītājs no nodevas samaksas ir atbrīvots. Tiesas izdevumus šādā gadījumā piespriež no atbildētāja valsts ienākumos. | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi |

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

| Gadījumu izpēte | | Advokāts | |
|-------------------|---|---|--|
| | Vai pārstāvība ir obligāta? | Vidējās izmaksas | |
| A gadījums | Nē Fiziskas personas tiesā var pārstāvēt sevi pašas vai ar pilnvarota pārstāvja starpniecību | Personas sadarbojas ar zvērinātu advokātu uz noslēgtās vienošanās pamata. Vēršam uzmanību, ka civilprocesā izdevumus sakarā ar advokāta sniegto juridisko palīdzību iespējams atgūt no zaudētāja puses ne vairāk kā piecu procentu apmērā no prasījuma apmierinātās daļas, bet nemantiskās prasībās — advokātu honorāra parastās likmes apmērā. | |
| B gadījums | Nē Fiziskas personas tiesā var pārstāvēt sevi pašas vai ar pilnvarota pārstāvja starpniecību | Personas sadarbojas ar zvērinātu advokātu uz noslēgtās vienošanās pamata. Vēršam uzmanību, ka civilprocesā izdevumus sakarā ar advokāta sniegto juridisko palīdzību iespējams atgūt no zaudētāja puses ne vairāk kā piecu procentu apmērā no prasījuma apmierinātās daļas, bet nemantiskās prasībās — advokātu honorāra parastās likmes apmērā. | |

| Gadījumu izpēte | Tiesu izpildītājs | | | Eksperts | |
|-------------------|-----------------------------|---|--|--|--|
| | Vai pārstāvība ir obligāta? | Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas | Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas | Vai jāizmanto obligāti? | Izmaksas |
| A gadījums | Nē | Nepiemēro | Ja spriedums nav izpildīts brīvprātīgi 1) valsts nodeva par izpildu raksta iesniegšanu piespiedu izpildei – EUR 2.85 2) zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzība - atkarībā no izpildu lietvedības uzsākšanas brīdī esošā parāda apmēra 3) citi ar sprieduma izpildi saistītie izdevumi. Piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas. Izdevumi tiek piedzīti no atbildētāja. | Nē Ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai būtisku faktu noskaidrošanai ir vajadzīgas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem |
| B gadījums | Nē | Nepiemēro | Ja spriedums nav izpildīts brīvprātīgi | Nē Ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai būtisku faktu noskaidrošanai ir | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem |

| | | | |
|--|--|---|---|
| | | <p>1) valsts nodeva par izpildu raksta iesniegšanu piespiedu izpildei – EUR 2.85</p> <p>2) zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzība - atkarībā no izpildu lietvedības uzsākšanas brīdī esošā parāda apmēra</p> <p>3) citi ar sprieduma izpildi saistītie izdevumi. Piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas. Izdevumi tiek piedzīti no atbildētāja.</p> | vajadzīgas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē |
|--|--|---|---|

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

| Gadījumu izpēte | Kompensācija lieciniekiem | | Ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas | |
|-------------------|---|---|---|--|
| | Vai lieciniekiem maksā kompensāciju? | Izmaksas | Vai tā pastāv un kad un kā to piemēro? | Izmaksas |
| A gadījums | Jā Ja neviena no pusēm nav atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tās vienojas par lieciniekiem maksājamo summu, ievērojot aprēķina procedūru un pieskaitot noteiktu summu administrācijas izdevumiem. Izņēmums ir likumā noteiktie gadījumi, kad tiesai ir pienākums vākt un iegūt pierādījumus | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem kompensē: 1) ceļa izdevumus; 2) naktsmītnes izmaksas; 3) vidējo izpeļņu | Ja ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama, tiesa vai tiesnesis pēc prasītāja motivēta pieteikuma var pieņemt lēmumu par prasības nodrošināšanu | 0,5 % no prasības summas, bet ne mazāk par EUR 71,14, ja iesniegts pieteikums par prasības nodrošināšanu |
| B gadījums | Jā Ja neviena no pusēm nav atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tās vienojas par lieciniekiem maksājamo summu, ievērojot aprēķina procedūru un pieskaitot noteiktu summu administrācijas izdevumiem. Izņēmums ir likumā noteiktie gadījumi, kad tiesai ir pienākums vākt un iegūt pierādījumus | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem kompensē: 1) ceļa izdevumus; 2) naktsmītnes izmaksas; 3) vidējo izpeļņu | Ja ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama, tiesa vai tiesnesis pēc prasītāja motivēta pieteikuma var pieņemt lēmumu par prasības nodrošināšanu | 0,5 % no prasības summas, bet ne mazāk par EUR 71,14, ja iesniegts pieteikums par prasības nodrošināšanu |

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atlīdzināšana

| Gadījumu izpēte | Atlīdzināšana | | |
|-------------------|---|--|--|
| | Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu? | Ja neatlīdzina pilnīgi, cik procentu parasti atlīdzina? | Kādas izmaksas neatlīdzina? |
| A gadījums | Jā Puse, kuras labā tiesa ir pieņēmusi spriedumu, var piedzīt no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus | Ja prasība apmierināta daļēji, prasītājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Atbildētājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta | Ja prasītājs atsauc prasību, viņam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja tiesas izdevumus. Šādā gadījumā atbildētājs neatlīdzina prasītāja tiesas izdevumus. Tomēr gadījumos, kad prasītājs atsauc prasību, jo pēc prasības iesniegšanas atbildētājs to ir labprātīgi apmierinājis, prasītāja samaksātos izdevumus pēc viņa pieprasījuma piedzen tiesas ceļā |
| B gadījums | Jā Puse, kuras labā tiesa ir pieņēmusi spriedumu, var piedzīt no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus | Ja prasība apmierināta daļēji, prasītājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Atbildētājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta | Ja prasītājs atsauc prasību, viņam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja tiesas izdevumus. Šādā gadījumā atbildētājs neatlīdzina prasītāja tiesas izdevumus. Tomēr gadījumos, kad prasītājs atsauc prasību, jo pēc prasības iesniegšanas atbildētājs to ir labprātīgi apmierinājis, |

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Rakstiskā tulkošana | | Mutiskā tulkošana | |
|-------------------|---|--|--|---------------------------|
| | Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama? | Aptuvenās izmaksas? | Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama? | Aptuvenās izmaksas? |
| A gadījums | Tiesas sēdes protokols un tiesas nolēmumi rakstāmi valsts valodā. | Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, tulkošanas izmaksas atlīdzina pilnā apmērā | Tiesvedība notiek valsts valodā. Tiesa nodrošina to lietas dalībnieku (izņemot juridisko personu pārstāvjus) tiesības, kas nepārvalda tiesvedības valodu. Tas nozīmē, ka tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties tiesas sēdēs, izmantojot tulka pakalpojumus. Tiesa pēc attiecīga lūguma var nolemt izskaidrot spriedumu, nemainot tā būtību, ja spriedums vēl nav izpildīts un nav beidzies termiņš tā izpildei piespiedu kārtā | Tulkošanu nodrošina tiesa |
| B gadījums | Tiesas sēdes protokols un tiesas nolēmumi rakstāmi valsts valodā. | Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, tulkošanas izmaksas atlīdzina pilnā apmērā | Tiesvedība notiek valsts valodā. Tiesa nodrošina to lietas dalībnieku (izņemot juridisko personu pārstāvjus) tiesības, kas nepārvalda tiesvedības valodu. Tas nozīmē, ka tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties tiesas sēdēs, izmantojot tulka pakalpojumus. Tiesa pēc attiecīga lūguma var nolemt izskaidrot spriedumu, nemainot tā būtību, ja spriedums vēl nav izpildīts un nav beidzies termiņš tā izpildei piespiedu kārtā | Tulkošanu nodrošina tiesa |

| Gadījumu izpēte | Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārobežu strīdiem? | |
|-------------------|--|---------------------|
| | Apraksts | Aptuvenās izmaksas? |
| A gadījums | Lietas dalībnieki iesniedz dokumentus svešvalodās, pievienojot likumā noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā | Nav nosakāmas |
| B gadījums | Lietas dalībnieki iesniedz dokumentus svešvalodās, pievienojot likumā noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā | Nav nosakāmas |

Lapa atjaunināta: 01/01/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

4. gadījuma izpēte – komercietības – līgumi - Latvija

Šajā pētījumā par konkrētiem komercietību jautājumiem (līgums) dalībvalstīs tika lūgtas informēt pārdevēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Uzņēmums ir piegādājis preces 20 000 eiro vērtībā. Pārdevējam joprojām nav samaksāts, jo pircējs uzskata, ka preces neatbilst līguma noteikumiem.

Pārdevējs nolemj sniegt prasību tiesā pilnas pirkuma maksas piedziņai no pircēja.

Lieta B. Starptautiska situācija. Uzņēmums, kura galvenais birojs atrodas dalībvalstī B, piegādā preces 20 000 eiro vērtībā pircējam dalībvalstī A. Līgumam ir piemērojamas dalībvalsts B tiesības, un tas ir sastādīts dalībvalsts B valodā. Pārdevējam joprojām nav samaksāts, jo pircējs, kas atrodas dalībvalstī A, uzskata, ka preces neatbilst līguma noteikumiem. Pārdevējs nolemj sniegt prasību dalībvalsts A tiesā pilnas līgumā paredzētās pirkuma maksas piedziņai.

Izmaksas Latvijā

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Tiesa | Apelācija |
|-----------------|-------|-----------|
|-----------------|-------|-----------|

| | Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā | Kancelejas nodeva | Citas izmaksas | Nodeva par apelācijas sūdzības iesniegšanu tiesā | Kancelejas nodevas | Citas izmaksas |
|-------------------|--|---|--|--|---|--|
| A gadījums | Par prasību, kas novērtējama naudas summā no EUR 7115 līdz EUR 28 457, maksājama valsts nodeva EUR 519,30 apmērā plus 3,2 procenti no prasības summas, kas pārsniedz EUR 7114. | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi | Valsts nodeva par apelācijas iesniegšanu mantiska rakstura strīdos maksājama atbilstoši likmei, kuru aprēķina atbilstoši strīda summai pirmās instances tiesā. | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi |
| B gadījums | Par prasību, kas novērtējama naudas summā no EUR 7115 līdz EUR 28 457, maksājama valsts nodeva EUR 519,30 apmērā plus 3,2 procenti no prasības summas, kas pārsniedz EUR 7114. | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi | Valsts nodeva par apelācijas iesniegšanu mantiska rakstura strīdos maksājama atbilstoši likmei, kuru aprēķina atbilstoši strīda summai pirmās instances tiesā. | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi |

| Gadījumu izpēte | ASI | |
|-------------------|--|---|
| | Vai šo iespēju var izmantot konkrētajā gadījumā? | Izmaksas |
| A gadījums | Puses var vienoties par strīda nodošanu šķīrējtiesai | Šķīrējtiesas procesa izdevumi ir ar strīda izskatīšanu saistītie izdevumi un šķīrējtiesneša honorārs. Šķīrējtiesas procesa izdevumu apmēru, kā arī samaksas termiņu un kārtību nosaka šķīrējtiesa, ņemot vērā prasības summu, strīda sarežģītību un šķīrējtiesas līguma noteikumus |
| B gadījums | Puses var vienoties par strīda nodošanu šķīrējtiesai | Šķīrējtiesas procesa izdevumi ir ar strīda izskatīšanu saistītie izdevumi un šķīrējtiesneša honorārs. Šķīrējtiesas procesa izdevumu apmēru, kā arī samaksas termiņu un kārtību nosaka šķīrējtiesa, ņemot vērā prasības summu, strīda sarežģītību un šķīrējtiesas līguma noteikumus |

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

| Gadījumu izpēte | Advokāts | | Tiesu izpildītājs | | |
|-------------------|---|--|-----------------------------|--|---|
| | Vai pārstāvība ir obligāta? | Vidējās izmaksas | Vai pārstāvība ir obligāta? | Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas | Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas |
| A gadījums | Juridiskas personas tiesā var pārstāvēt amatpersonas, kas rīkojas saskaņā ar likumā, juridisko personu statūtos vai nolikumos paredzētajām pilnvarām, vai citi pilnvaroti pārstāvji | Personas sadarbojas ar zvērinātu advokātu uz noslēgtās vienošanās pamata. Vēršam uzmanību, ka civilprocesā izdevumus sakarā ar advokāta sniegto juridisko palīdzību iespējams atgūt no zaudētāja puses ne vairāk kā piecu procentu apmērā no prasījuma apmierinātās daļas, bet nemantiskās prasībās — advokātu honorāra parastās likmes apmērā. | Nē | Ja lietā pieņemts lēmums par prasības nodrošināšanu 1) par prasības nodrošinājuma izpildi par naudas līdzekļu apķīlāšanu kredītiestādēs vai pie trešajām personām – EUR 66,73 2) par prasības nodrošinājuma izpildi par aizliegumu atbildētājam veikt noteiktas darbības – EUR 36,99 | Ja spriedums nav izpildīts brīvprātīgi 1) valsts nodeva par izpildu raksta iesniegšanu piespiedu izpildei – EUR 2.85 2) zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzība - atkarībā no izpildu lietvedības uzsākšanas brīdī izvecojušā parāda apmēra 3) citi ar sprieduma izpildi saistītie izdevumi. |
| B gadījums | Juridiskas personas tiesā var pārstāvēt amatpersonas, kas rīkojas saskaņā ar likumā, juridisko personu statūtos vai nolikumos paredzētajām | Personas sadarbojas ar zvērinātu advokātu uz noslēgtās vienošanās pamata. | Nē | Ja lietā pieņemts lēmums par prasības nodrošināšanu 1) par prasības nodrošinājuma izpildi par | Ja spriedums nav izpildīts brīvprātīgi |

| | | | |
|--|---|---|---|
| pilnvarām, vai citi pilnvaroti pārstāvji | Vēršam uzmanību, ka civilprocesā izdevumus sakarā ar advokāta sniegto juridisko palīdzību iespējams atgūt no zaudētāja puses ne vairāk kā piecu procentu apmērā no prasījuma apmierinātās daļas, bet nemantiskās prasībās — advokātu honorāra parastās likmes apmērā. | naudas līdzekļu apķīlāšanu kredītiestādēs vai pie trešajām personām – EUR 66,73 2) par prasības nodrošinājuma izpildi par aizliegumu atbildētājam veikt noteiktas darbības – EUR 36,99 | 1) valsts nodeva par izpildu raksta iesniegšanu piespiedu izpildei – EUR 2.85 2) zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzība - atkarībā no izpildu lietvedības uzsākšanas brīdī izvecojušā parāda apmēra 3) citi ar sprieduma izpildi saistītie izdevumi. |
|--|---|---|---|

| Gadījumu izpēte | Eksperts | |
|-------------------|--|--|
| | Vai jāizmanto obligāti? | Izmaksas |
| A gadījums | Ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai būtisku faktu noskaidrošanai ir vajadzīgas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem |
| B gadījums | Ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai būtisku faktu noskaidrošanai ir vajadzīgas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem |

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

| Gadījumu izpēte | Kompensācija lieciniekiem | | Ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas | |
|-------------------|---|---|---|--|
| | Vai lieciniekiem maksā kompensāciju? | Izmaksas | Vai tā pastāv un kad un kā to piemēro? | Izmaksas |
| A gadījums | Jā Ja neviena no pusēm nav atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tās vienojas par lieciniekiem maksājamo summu, ievērojot aprēķina procedūru un pieskaitot noteiktu summu administrācijas izdevumiem. Izņēmums ir likumā noteiktie gadījumi, kad tiesai ir pienākums vākt un iegūt pierādījumus | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem kompensē: 1) ceļa izdevumus; 2) naktsmītnes izmaksas; 3) vidējo izpeļņu | Ja ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama, tiesa vai tiesnesis pēc prasītāja motivēta pieteikuma var pieņemt lēmumu par prasības nodrošināšanu | 0,5 % no prasības summas, ja iesniegts pieteikums par prasības nodrošināšanu, bet ne mazāk par EUR 71,14 |
| B gadījums | Jā Ja neviena no pusēm nav atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tās vienojas par lieciniekiem maksājamo summu, ievērojot aprēķina procedūru un pieskaitot noteiktu summu administrācijas izdevumiem. Izņēmums ir likumā noteiktie gadījumi, kad tiesai ir pienākums vākt un iegūt pierādījumus | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem kompensē: 1) ceļa izdevumus; 2) naktsmītnes izmaksas; 3) vidējo izpeļņu | Ja ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama, tiesa vai tiesnesis pēc prasītāja motivēta pieteikuma var pieņemt lēmumu par prasības nodrošināšanu | 0,5 % no prasības summas, ja iesniegts pieteikums par prasības nodrošināšanu, bet ne mazāk par EUR 71,14 |

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atlīdzināšana

| Gadījumu izpēte | Atlīdzināšana | | |
|-------------------|---|--|--|
| | Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu? | Ja neatlīdzina pilnīgi, cik procentu parasti atlīdzina? | Kādas izmaksas neatlīdzina? |
| A gadījums | Jā Puse, kuras labā tiesa ir pieņēmusi spriedumu, var piedzīt no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus | Ja prasība apmierināta daļēji, prasītājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Atbildētājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta | Ja prasītājs atsauc prasību, viņam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja tiesas izdevumus. Šādā gadījumā atbildētājs neatlīdzina prasītāja tiesas izdevumus. Tomēr gadījumos, kad prasītājs atsauc prasību, jo pēc prasības iesniegšanas atbildētājs to ir labprātīgi apmierinājis, prasītāja samaksātos izdevumus pēc viņa pieprasījuma piedzen tiesas ceļā |
| B gadījums | Jā | | |

| | | |
|---|--|--|
| Puse, kuras labā tiesa ir pieņēmusi spriedumu, var piedzīt no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus | Ja prasība apmierināta daļēji, prasītājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Atbildētājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta | Ja prasītājs atsauc prasību, viņam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja tiesas izdevumus. Šādā gadījumā atbildētājs neatlīdzina prasītāja tiesas izdevumus. Tomēr gadījumos, kad prasītājs atsauc prasību, jo pēc prasības iesniegšanas atbildētājs to ir labprātīgi apmierinājis, prasītāja samaksātos izdevumus pēc viņa pieprasījuma piedzen tiesas ceļā |
|---|--|--|

| Gadījumu izpēte | Rakstiskā tulkošana | | Mutiskā tulkošana | |
|-------------------|---|---|--|----------------------------|
| | Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama? | Aptuvenās izmaksas? | Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama? | Aptuvenās izmaksas? |
| A gadījums | Tiesas sēdes protokols un tiesas nolēmumi rakstāmi valsts valodā. | Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, jāsedz tulkošanas faktiskās izmaksas. | Tiesvedība notiek valsts valodā. Tiesa nodrošina to lietas dalībnieku (izņemot juridisko personu pārstāvjus) tiesības, kas nepārvalda tiesvedības valodu. Tas nozīmē, ka tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties tiesas sēdēs, izmantojot tulka pakalpojumus. Tiesa pēc attiecīga lūguma var nolemt izskaidrot spriedumu, nemainot tā būtību, ja spriedums vēl nav izpildīts un nav beidzies termiņš tā izpildei piespiedu kārtā | Tulkošanu nodrošina tiesa. |
| B gadījums | Tiesas sēdes protokols un tiesas nolēmumi rakstāmi valsts valodā. | Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, jāsedz tulkošanas faktiskās izmaksas. | Tiesvedība notiek valsts valodā. Tiesa nodrošina to lietas dalībnieku (izņemot juridisko personu pārstāvjus) tiesības, kas nepārvalda tiesvedības valodu. Tas nozīmē, ka tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties tiesas sēdēs, izmantojot tulka pakalpojumus. Tiesa pēc attiecīga lūguma var nolemt izskaidrot spriedumu, nemainot tā būtību, ja spriedums vēl nav izpildīts un nav beidzies termiņš tā izpildei piespiedu kārtā | Tulkošanu nodrošina tiesa. |

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Citas izmaksas, kas attiecas uz strīdiem? | |
|-------------------|--|---------------------|
| | Apraksts | Aptuvenās izmaksas? |
| A gadījums | Lietas dalībnieki iesniedz dokumentus svešvalodās, pievienojot likumā noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā | Nav nosakāmas |
| B gadījums | Lietas dalībnieki iesniedz dokumentus svešvalodās, pievienojot likumā noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā | Nav nosakāmas |

Lapa atjaunināta: 01/01/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

5. gadījuma izpēte – komercietības – atbildība - Latvija

Šajā pētījumā par konkrētiem komercietību jautājumiem (atbildība) dalībvalstīs tika lūgtas informēt klientu par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās. Lieta A. Iekšzemes situācija. Apkures sistēmu ražotājs piegādā sildītāju uzņēmumam, kas nodarbojas ar sildītāju uzstādīšanu. Uzņēmums pārdod šo sildītāju tālāk klientam un uzstāda to viņa/viņas mājā. Mājā īsi pēc tam izceļas ugunsgrēks. Visas iesaistītās puses (apkures sistēmu ražotājs, uzstādītājs un klients) ir apdrošināti. Pastāv strīds par ugunsgrēka cēloņiem. Neviens nevēlas atlīdzināt klientam zaudējumus.

Klients nolemj sniegt prasību tiesā par visu zaudējumu piedziņu no apkures sistēmu ražotāja, uzstādītāja un apdrošināšanas sabiedrībām.

Lieta B. Starpvalstu situācija. Dalībvalsts B apkures sistēmu ražotājs piegādā sildītāju dalībvalsts C uzņēmumam, kas nodarbojas ar sildītāju uzstādīšanu. Uzņēmums pārdod šo sildītāju tālāk klientam dalībvalstī A un uzstāda to viņa/viņas mājā. Mājā īsi pēc tam izceļas ugunsgrēks. Visas iesaistītās puses (apkures sistēmu ražotājs, uzstādītājs un klients) ir apdrošināti katrs savā dalībvalstī. Pastāv strīds par ugunsgrēka cēloņiem. Neviens nevēlas atlīdzināt klientam zaudējumus.

Klients nolemj sniegt prasību dalībvalsts A tiesā par visu zaudējumu piedziņu no apkures sistēmu ražotāja, uzstādītāja un dalībvalsts A apdrošināšanas sabiedrības.

Izmaksas Latvijā

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Tiesa | | | Apelācija | | |
|-------------------|---|---|--|--|---|--|
| | Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā | Kancelejas nodeva | Citas izmaksas | Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā | Kancelejas nodevas | Citas izmaksas |
| A gadījums | Atkarīga no prasības summas | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi | Valsts nodeva par apelācijas iesniegšanu maksājama atbilstoši likmei, kāda jāmaksā, iesniedzot prasības pieteikumu (pieteikumu sevišķās tiesāšanas kārtības lietā), bet mantiska rakstura strīdos — likmei, kuru aprēķina atbilstoši strīda summai pirmās instances tiesā. | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi |
| B gadījums | Atkarīga no prasības summas | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi | Valsts nodeva par apelācijas iesniegšanu maksājama atbilstoši likmei, kāda jāmaksā, iesniedzot prasības pieteikumu (pieteikumu sevišķās tiesāšanas kārtības lietā), bet mantiska rakstura strīdos — likmei, kuru aprēķina atbilstoši strīda summai pirmās instances tiesā. | Kopēšana — EUR 0,14 Apstiprināta kopija — EUR 2,85 | 1) Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2) Ar tiesvedību saistītie izdevumi |

| Gadījumu izpēte | ASI | |
|-------------------|--|---|
| | Vai šo iespēju var izmantot konkrētajā gadījumā? | Izmaksas |
| A gadījums | Puses var vienoties par strīda nodošanu šķīrējtiesai | Šķīrējtiesas procesa izdevumi ir ar strīda izskatīšanu saistītie izdevumi un šķīrējtiesneša honorārs. Šķīrējtiesas procesa izdevumu apmēru, kā arī samaksas termiņu un kārtību nosaka šķīrējtiesa, ņemot vērā prasības summu, strīda sarežģītību un šķīrējtiesas līguma noteikumus |
| B gadījums | Puses var vienoties par strīda nodošanu šķīrējtiesai | Šķīrējtiesas procesa izdevumi ir ar strīda izskatīšanu saistītie izdevumi un šķīrējtiesneša honorārs. Šķīrējtiesas procesa izdevumu apmēru, kā arī samaksas termiņu un kārtību nosaka šķīrējtiesa, ņemot vērā prasības summu, strīda sarežģītību un šķīrējtiesas līguma noteikumus |

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

| Gadījumu izpēte | Advokāts | | Tiesu izpildītājs | | |
|-------------------|-------------------------------|--|-----------------------------|---|--|
| | Vai pārstāvība ir obligāta? | Vidējās izmaksas | Vai pārstāvība ir obligāta? | Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas | Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas |
| A gadījums | Juridiskas personas tiesā var | Personas sadarbojas ar zvērinātu advokātu uz | Nē | | Ja spriedums nav izpildīts brīvprātīgi |

| | | | | | |
|-------------------|---|---|----|--|---|
| | pārstāvēt amatpersonas, kas rīkojas saskaņā ar likumā, juridisko personu statūtos vai nolikumos paredzētajām pilnvarām, vai citi pilnvaroti pārstāvji | noslēgtās vienošanās pamata. Vēršam uzmanību, ka civilprocesā izdevumus sakarā ar advokāta sniegto juridisko palīdzību iespējams atgūt no zaudētāja puses ne vairāk kā piecu procentu apmērā no prasījuma apmierinātās daļas, bet nemaniskās prasībās — advokātu honorāra parastās likmes apmērā. | | Ja lietā pieņemts lēmums par prasības nodrošināšanu 1) par prasības nodrošinājuma izpildi par naudas līdzekļu apķīlāšanu kredītiestādēs vai pie trešajām personām – EUR 66,73 2) par prasības nodrošinājuma izpildi par aizliegumu atbildētājam veikt noteiktas darbības – EUR 36,99 | 1) valsts nodeva par izpildu raksta iesniegšanu piespiedu izpildei – EUR 2.85 2) zvērīnāta tiesu izpildītāja amata atlīdzība - atkarībā no izpildu lietvedības uzsākšanas brīdī izvecojušā parāda apmēra 3) citi ar sprieduma izpildi saistītie izdevumi. |
| B gadījums | Juridiskas personas tiesā var pārstāvēt amatpersonas, kas rīkojas saskaņā ar likumā, juridisko personu statūtos vai nolikumos paredzētajām pilnvarām, vai citi pilnvaroti pārstāvji | Personas sadarbības ar zvērīnātu advokātu uz noslēgtās vienošanās pamata. Vēršam uzmanību, ka civilprocesā izdevumus sakarā ar advokāta sniegto juridisko palīdzību iespējams atgūt no zaudētāja puses ne vairāk kā piecu procentu apmērā no prasījuma apmierinātās daļas, bet nemaniskās prasībās — advokātu honorāra parastās likmes apmērā. | Nē | Ja lietā pieņemts lēmums par prasības nodrošināšanu 1) par prasības nodrošinājuma izpildi par naudas līdzekļu apķīlāšanu kredītiestādēs vai pie trešajām personām – EUR 66,73 2) par prasības nodrošinājuma izpildi par aizliegumu atbildētājam veikt noteiktas darbības – EUR 36,99 | Ja spriedums nav izpildīts brīvprātīgi 1) valsts nodeva par izpildu raksta iesniegšanu piespiedu izpildei – EUR 2.85 2) zvērīnāta tiesu izpildītāja amata atlīdzība - atkarībā no izpildu lietvedības uzsākšanas brīdī izvecojušā parāda apmēra 3) citi ar sprieduma izpildi saistītie izdevumi. |

| Gadījumu izpēte | Eksperts | |
|-------------------|--|--|
| | Vai jāizmanto obligāti? | Izmaksas |
| A gadījums | Ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai būtisku faktu noskaidrošanai ir vajadzīgas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem |
| B gadījums | Ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai būtisku faktu noskaidrošanai ir vajadzīgas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem |

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

| Gadījumu izpēte | Kompensācija lieciniekiem | | Ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas | |
|-------------------|---|---|---|--|
| | Vai lieciniekiem maksā kompensāciju? | Izmaksas | Vai tā pastāv un kad un kā to piemēro? | Izmaksas |
| A gadījums | Jā Ja neviena no pusēm nav atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tās vienojas par lieciniekiem maksājamo summu, ievērojot aprēķina procedūru un pieskaitot noteiktu summu administrācijas izdevumiem. Izņēmums ir likumā noteiktie gadījumi, kad tiesai ir pienākums vākt un iegūt pierādījumus | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem kompensē: 1) ceļa izdevumus; 2) naktsmītnes izmaksas; 3) vidējo izpeļņu | Ja ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama, tiesa vai tiesnesis pēc prasītāja motivēta pieteikuma var pieņemt lēmumu par prasības nodrošināšanu | 0,5 % no prasības summas, ja iesniegts pieteikums par prasības nodrošināšanu, bet ne mazāk par EUR 71,14 |
| B gadījums | Jā Ja neviena no pusēm nav atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tās vienojas par lieciniekiem maksājamo summu, ievērojot aprēķina procedūru un pieskaitot noteiktu summu administrācijas izdevumiem. Izņēmums ir likumā noteiktie gadījumi, kad tiesai ir pienākums vākt un iegūt pierādījumus | Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem kompensē: 1) ceļa izdevumus; 2) naktsmītnes izmaksas; 3) vidējo izpeļņu | Ja ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde lietā varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama, tiesa vai tiesnesis pēc prasītāja motivēta pieteikuma var pieņemt lēmumu par prasības nodrošināšanu | 0,5 % no prasības summas, ja iesniegts pieteikums par prasības nodrošināšanu, bet ne mazāk par EUR 71,14 |

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atlīdzināšana

| Gadījumu izpēte | Atlīdzināšana | | |
|-------------------|---|---|---|
| | Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu? | Ja neatlīdzina pilnīgi, cik procentu parasti atlīdzina? | Kādas izmaksas neatlīdzina? |
| A gadījums | Jā Puse, kuras labā tiesa ir pieņēmusi spriedumu, var piedzīt no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus | Ja prasība apmierināta daļēji, prasītājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Atbildētājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta | Ja prasītājs atsauc prasību, viņam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja tiesas izdevumus. Šādā gadījumā atbildētājs neatlīdzina prasītāja tiesas izdevumus. Tomēr gadījumos, kad prasītājs atsauc prasību, jo pēc prasības iesniegšanas atbildētājs to ir labprātīgi apmierinājis, prasītāja samaksātos izdevumus pēc viņa pieprasījuma piedzen tiesas ceļā |
| B gadījums | Jā Puse, kuras labā tiesa ir pieņēmusi spriedumu, var piedzīt no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus | Ja prasība apmierināta daļēji, prasītājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Atbildētājam izdevumus atlīdzina proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta | Ja prasītājs atsauc prasību, viņam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja tiesas izdevumus. Šādā gadījumā atbildētājs neatlīdzina prasītāja tiesas izdevumus. Tomēr gadījumos, kad prasītājs atsauc prasību, jo pēc prasības iesniegšanas atbildētājs to ir labprātīgi apmierinājis, prasītāja samaksātos izdevumus pēc viņa pieprasījuma piedzen tiesas ceļā |

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

| Gadījumu izpēte | Rakstiskā tulkošana | |
|-------------------|---|---|
| | Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama? | Aptuvenās izmaksas? |
| A gadījums | Tiesas sēdes protokols un tiesas nolēmumi rakstāmi valsts valodā. | Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, jāsedz tulkošanas faktiskās izmaksas. |
| B gadījums | Tiesas sēdes protokols un tiesas nolēmumi rakstāmi valsts valodā. | Ja pierādījumus iegūst ārvalstīs, jāsedz tulkošanas faktiskās izmaksas. |

| Gadījumu izpēte | Mutiskā tulkošana | | Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežu strīdiem? | |
|-------------------|---|----------------------------|--|---------------------|
| | Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama? | Aptuvenās izmaksas? | Apraksts | Aptuvenās izmaksas? |
| A gadījums | Tiesvedība notiek valsts valodā. Tiesa nodrošina to lietas dalībnieku (izņemot juridisko personu pārstāvjus) tiesības, kas nepārvalda tiesvedības valodu. Tas nozīmē, ka tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties tiesas sēdēs, izmantojot tulka pakalpojumus. Tiesa pēc attiecīga lūguma var nolemt izskaidrot spriedumu, nemainot tā būtību, ja spriedums vēl nav izpildīts un nav beidzies termiņš tā izpildei piespiedu kārtā | Tulkošanu nodrošina tiesa. | Lietas dalībnieki iesniedz dokumentus svešvalodās, pievienojot likumā noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā | Nav nosakāmas |
| B gadījums | Tiesvedība notiek valsts valodā. Tiesa nodrošina to lietas dalībnieku (izņemot juridisko personu pārstāvjus) tiesības, kas nepārvalda tiesvedības valodu. Tas nozīmē, ka tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties tiesas sēdēs, izmantojot tulka pakalpojumus. | Tulkošanu nodrošina tiesa. | Lietas dalībnieki iesniedz dokumentus svešvalodās, pievienojot likumā noteiktā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā | Nav nosakāmas |

| | | | |
|--|--|--|--|
| Tiesa pēc attiecīga lūguma var nolemt izskaidrot spriedumu, nemainot tā būtību, ja spriedums vēl nav izpildīts un nav beidzies termiņš tā izpildei piespiedu kārtā | | | |
|--|--|--|--|

Lapa atjaunināta: 01/01/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.